

REDEGØRELSE

Maribo Varmeværk og Sakskøbing Fjernvarmeværk

Redegørelse

Bestilt af Advokatfirmaet Energi & Miljø

Nedenstående redegørelse og juridiske vurdering er baseret på en henvendelse af 18. januar 2021 fra Advokatfirmaet Energi & Miljø. Advokatfirmaet Energi & Miljø har i den forbindelse stillet følgende materiale til rådighed:

- Projektgodkendelse af 14. januar 1997 fra Sakskøbing Kommune med tilhørelse projektforslag.
- Projektforslag af 25. april 2016 fra Maribo Varmeværk vedr. etablering af 8 MW biomassekedel.
- Ansøgning af 26. september fra Maribo Varmeværk vedr. nedlæggelse af oliekedel og bevaring af træpillekedel.
- Brev af 11. december 2020 fra advokatfirmaet Energi & Miljø til Skifteretten.
- Brev af 29. december 2020 fra Bech-Bruun til Lolland Kommune vedr. genoptagelser af projektgodkendelser.
- Klima-, energi- og forsyningsministerens svar af 18. januar 2020 på Klima-, Energi- og Forsyningsudvalgets spørgsmål 134.
- Klima-, energi- og forsyningsministerens svar af 18. januar 2020 på folketingsmedlem Anne Valentina Berthelsens spørgsmål S 669.
- Klima-, energi- og forsyningsministerens svar af 18. januar 2020 på folketingsmedlem Anne Valentina Berthelsens spørgsmål S 670.

Den juridiske vurdering besvarer følgende to spørgsmål:

1. Har Maribo Varmeværk A.m.b.a. aftagepligt i forhold REFA Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk A/S i forhold til de produktionsanlæg som selskabet råder over.
2. Har REFA Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk A/S forsyningspligt i forhold til Maribo Varmeværk A.m.b.a. og Sakskøbing Fjernvarmeselskab A.m.b.A.?

Denne redegørelse er udfærdiget af Bent Ole Gram Mortensen, professor i erhvervsreguleringsret, herunder især miljø- og energiret.

1 Har Maribo Varmeværk A.m.b.a. aftagepligt i forhold REFA Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk A/S i forhold til de produktionsanlæg som selskabet råder over.

1.1 Varmeforsyningsloven

Den nuværende varmforsyningslovs § 7, stk. 1, indeholder mulighed for at pålægge et kollektiv varmforsyningsanlæg som Maribo Varmeværk eller Sakskøbing Fjernvarmeselskab at anvende bestemte former for energi. Forudsætningen for eksistensen en sådan aftagepligt er, at det forudsættes i et godkendt projekt. Den samme bestemmelse fandtes i den udgave af varmforsyningsloven, som projektgodkendelsen af Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk baserede sig på.¹

1.2 Projektet for Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk

Det nærmeste, der har kunne fremfindes i det mig forelagte materiale vedr. en forudsat aftagepligt, er projektgodkendelsen af 14. januar 1997 fra Sakskøbing Kommune.² Heri omtales en enighed om en kontrakt om levering af fjernvarme. Dette genfindes i den bagvedliggende projektansøgning. På side 5 i filen ”tilføjelse til projektforslag.pdf” anføres således, at det ”forventes, at der bliver indgået kontrakt med henholdsvis Maribo og Sakskøbing fjernvarmeselskaber om *bindende* levering af varme til disse. (min fremhævelse). En egentlig aftagepligt omtales ikke.

En sådan kontrakt udgør ikke et godkendt projekt eller et pålæg i varmforsyningslovens forstand. Udgangspunktet er derfor, at der ikke i varmforsyningslovens forstand er pålagt Maribo Varmeværk pligt til at aftage varme fra Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk. Aftaget af varme bygger i stedet på en aftale mellem de to parter. Er der ikke en aftalebaseret aftage-

¹ Lov nr. 382 af 13. juni 1990 om varmforsyning.

² Sakskøbing Kommune indgik ved strukturreformen i 2007 i Guldborgsund Kommune. Den tilsvarende projektgodkendelse fra Maribo Kommune har desværre ikke været tilgængelig. Maribo Kommune indgik ved strukturreformen i 2007 i Lolland Kommune.

pligt, f.eks. efter kontraktsudløb eller kontratsopsigelse, er Maribo Varmeværk frit stillet mht. at søge at dække sit varmebehov på anden måde.

Det fremgår tillige af det mig forelagte materiale, at Maribo Varmeværk har fået projektgodkendt dels en 12 MW træpillekedel, etableret i 2000 og en 8 MW fliskedel, projektgodkendt den 26. maj 2016. Disse er ikke blevet mig forelagt, men jeg kan konstatere, at advokatfirmaet Bech-Bruun på vegne af REFA Maribo-Sakskøbing Kraftvarmeværk A/S under rekonstruktion har tilskrevet Lollands Kommune med anmodning om, at projektgodkendelserne genoptages og tilføjes et vilkår i projektgodkendelserne om, at anlæggene kun må anvendes til spids- og reservelast. Dette skridt må forstås således, at der heller ikke i de to projekter har været forudsat en aftagepligt fra Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk.

2 Har REFA Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk A/S forsyningspligt i forhold til Maribo Varmeværk A.m.b.a. og Sakskøbing Fjernvarmeselskab A.m.b.A.?

2.1. Forsyningspligt på varmemforsyningsområdet

En offentligretlig forsyningspligt er efter varmemforsyningslovgivningen en følge af tilslutningspligt.³ En forsyningspligt kan dog også fremgå som et vilkår til en tilladelse/godkendelse. Dette vil være et relevant vilkår at stille, når det pågældende (kraft)varmeværk ejes af andre end fjernvarmedistributøren.

2.2. Det godkendte projekt

Maribo-Sakskøbing Kraftvarmeværk er oprindelig projektgodkendt den 14. januar 1997 af Sakskøbing Kommune.

Af filen "tilføjelse til projektforslag.pdf" fremgår, at formålet med projektet er at etablere et for Maribo og Sakskøbing fælles biomassefyret kraftvarmeværk. Omstilling til kraftvarme var i overensstemmelse med formålet i 1990-varmemforsyningslovens § 1,

³ Bent Ole Gram Mortensen m.fl.: Varmeforsyningsloven med kommentarer, 2. udg., Karnov Group 2018, s. 266.

stk. 2, og landspolitiske initiativer, herunder den politiske aftale af 20. marts 1990 om bl.a. yderligere udbygning med kraftvarme (der i modsætning til rene varmegærker har en bedre energiudnyttelse), ”CO2-pakken” fra 1992 (tilskud til kraftvarme) og den politiske aftale af 14. marts 1993 om øget anvendelse af biomasse.⁴ Disse tiltag må forstås i sammenhæng med varetagelsen af forsyningssikkerhed, der blev et centralt hensyn med 1979-varmeforsyningsloven (oliekriserne i 1970’erne) og miljøhensynet, der kom til med 1990-varmeforsyningsloven. Lolland var uden for naturgasforsyningsområdet, hvorfor fokus var på lokalt halmproduktion.

I filen ”tilføjelse til projektforslag.pdf” anføres på side 9-10 (afsnit 2.8), at en træpillefyret grundlastcentral i Maribo skal skrottes ”ca. 5 år efter idriftssættelsen af kraftvarmeanlægget, ...”. Vedr. Sakskøbinganværes, at en eksisterende grundlastcentral på 8 MJ/s halmfyrede kedler skal skrottes senest et år efter idriftssættelse af kraftvarmeanlægget. De resterende anlæg betegnes som spids- og reservelast. Dermed er det tydeligt, at kraftvarmeanlægget er tænkt som eneste grundlastanlæg. Dette er også i overensstemmelse med Energistyrelsens samtykke, hvori det forudsættes, at ”kraftvarmegærket dimensioneres, så det minimum kan dække 90 % af varmebehovet på varmemarkedet” i Maribo og Sakskøbing.

På side 5 i samme dokument anføres desuden, at det ”forventes, at der bliver indgået kontrakt med henholdsvis Maribo og Sakskøbing fjernvarmeselskaber om *bindende* levering af varme” til disse. (min fremhævelse).

En egentlig forsyningspligt for kraftvarmegærket til fjernvarmeforsyningerne anføres ikke eksplicit som et vilkår. Det bemærkes, at der på tidspunktet for etableringen af Maribo Sakskøbing Kraftvarmegærk ikke var krav om tilladelse til etablering af elproduktionsanlæg på 5 MW eller derover svarende til § 1 i den nuværende kraftværksbekendtgørelse.⁵ I stedet blev Energistyrelsen forespurgt i anledning af

⁴ Se Bent Ole Gram Mortensen m.fl.: Varmeforsyningsloven med kommentarer, 2. udg., Karnov Group 2018, s. 55 og Helle Tegner Anker m.fl. (red.): Kommunal miljøforvaltning - i retlig belysning, Jurist- og Økonomforbundets Forlag 2006, s. 178.

⁵ Senest bekendtgørelse nr. 2244 af 29. december 2020 om tilladelse til etablering og ændring af elproduktionsanlæg.

den hjemmel til pålæg af bl.a. produktionsform og brændselsvalg, der fremgik af § 13 i den daværende elforsyningslov.⁶ Energistyrelsen fastsatte heller ikke vilkår om forsyningspligt.

Projektgodkendelsen omfatter dog bl.a. ”de i projektforslaget definerede forsyningsområder”, dvs. Maribo og Sakskøbing. Dermed knyttes Maribo Sakskøbing Kraftvarmeværk eksplicit til forsyning af disse to områder. Det fremstår ligeledes klart, at kraftvarmeværket skal være eneste grundlastværk for Maribo og Sakskøbing, og at der skal være tale om en bindende levering.

Med henblik på at sikre forsyningssikkerheden antages varmemforsyningslovens krav om projektgodkendelse i § 4 også at omfatte nedlæggelse af et eksisterende varmemforsyningsanlæg.⁷

Således må der implicit i projektgodkendelsen ligge en leveringsforpligtelse. Kunne kraftvarmeværket efter forgodtbefindende standse leverancen af grundlast, ville man i Maribo og Sakskøbing været overladt til oliefyret spids- og reservelast, indtil ny grundlastkapacitet kunne etableres. Der er såvel miljø- og klimamæssigt som forsyningsøkonomisk yderst uhensigtsmæssigt. Det må derfor have formodningen imod sig, at projektgodkendelsen skal fortolkes uden en forudsætning om forsyningspligt.

Hellerup, den 26. januar 2021

Bent Ole Gram Mortensen

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 632 af 1. juli 1996.

⁷ Bent Ole Gram Mortensen m.fl.: Varmeforsyningsloven med kommentarer, 2. udg., Karnov Group 2018, s. 172. Se tillige klima-, energi- og forsyningsminister Dan Jørgens svar af 18. januar 2021 på spørgsmål 134 fra Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget.